

## ORSZÁGOS EPIDEMIOLÓGIAI KÖZPONT

# Epinfo

Az OEK tájékoztatója a 2012. március havi fertőző megbetegedésekről	177
Szerkesztőségi tájékoztatás	
A járványügyi tevékenységet érintő jogszabályok változása	186
Tájékoztatás szakmai rendezvényről	190
Fertőző betegségek adatai	192

Epidemiológiai Információs Hetilap

## HAZAI INFORMÁCIÓ

### AZ ORSZÁGOS EPIDEMIOLÓGIAI KÖZPONT TÁJÉKOZTATÓJA A 2012. MÁRCIUS HAVI FERTŐZŐ MEGBETEGEDÉSEKRŐL

A **2012. március 1-31.** közötti időszakban a népegészségügyi intézeteknek jelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Mérsékelten csökkent a **fertőzések eredetű gastroenteritis** megbetegedések száma a februárban észlelthez viszonyítva, ez annak a köszönhető, hogy a tünetegyüttes előfordulását meghatározó enteritis infectiosa megbetegedések száma is hasonló mértékben csökkent, és a bakteriális eredetű esetek száma is kismértékben visszaesett a második hónapoz képest. A bakteriális esetek aránya (12%) a téli időszaknak megfelelően, a mélyponton alakult.

A márciusban regisztrált bakteriális gastroenteritisek 35%-a **salmonellosis**, 62%-a **campylobacteriosis** volt. A **salmonellosis** bejelentések száma harmadával esett vissza az előző hónapoz viszonyítva, a betegség év eleje óta vizsgált járványügyi helyzete kedvezőbb volt, mint a korábbi években. Negyedével kevesebb **campylobacteriosis** bejelentés érkezett, mint februárban, a márciusi esetszám alatta maradt a korábbi évek márciusát jellemző értékeknek.

Az **enteritis infectiosa** néven nyilvántartott, nem-bakteriális etiológiájú illetve – kisebb számban – ilyen irányban nem vizsgált, valamint **önálló néven nem jelentendő** gastroenteritis megbetegedések száma kismértékben csökkent az előző havihoz képest. Az esetszám a kétharmadát sem érte el a tavalyi év márciusában észeltnek. A jelentés írásáig az összes enteritis infectiosa eset 36%-a minősült virális eredetűnek. A laboratóriumi vizsgálattal tisztázott kórokú 1324 megbetegedés **54%-át rota-, 16%-át calici/norovírus, 3%-át enterális adenovírus** idézte elő, továbbá **Giardia lamblia** okozta eseteket (3 megbetegedés) is észleltek. Márciusban **336 C.difficile** megbetegedés adatai kerültek be enteritis infectiosa gyűjtődiagnózissal a fertőzőbeteg-nyilvántartásba, de még nem minden esetben igazolt a kórokozó etiológiai szerepe.

A hónap során regisztrált összes enteritis infectiosa megbetegedésnek csupán a 17%-a kapcsolódott járványhoz. A februárban bejelentett 49 közösségi illetve területi **gastroenteritis járványt** követően márciusban a népegészségügyi intézetek **28** ilyen eseményről szereztek tudomást. **14** járványban (köztük 13 kórházi és egy középiskolai kollégiumi közösségben kialakult eseményben) **calici/norovírus** kóroki szerepe igazolódott, míg **hét** eseményben (öt gyermekintézményben, és egy-egy kórházi osztályon illetve idősotthoni közösségben) **rotavírus** volt felelős a tünetekért. Egy kórházi járványt **C.difficile**, **egy-egy** bölcsődei illetve óvodai eseményt **Salmonella** okozott. A fennmaradó négy járványban a külön néven nem jelentendő illetve az obligát humán patogén baktériumok kórokozó szerepét kizárták, de az etiológiát nem sikerült azonosítani. Az óvodai, **S.Enteritidis** által okozott **járvány tömeges** méreteket öltött (41 beteg), ebben a járványban **közös terjesztő tényező szerepe valószínűsíthető**.

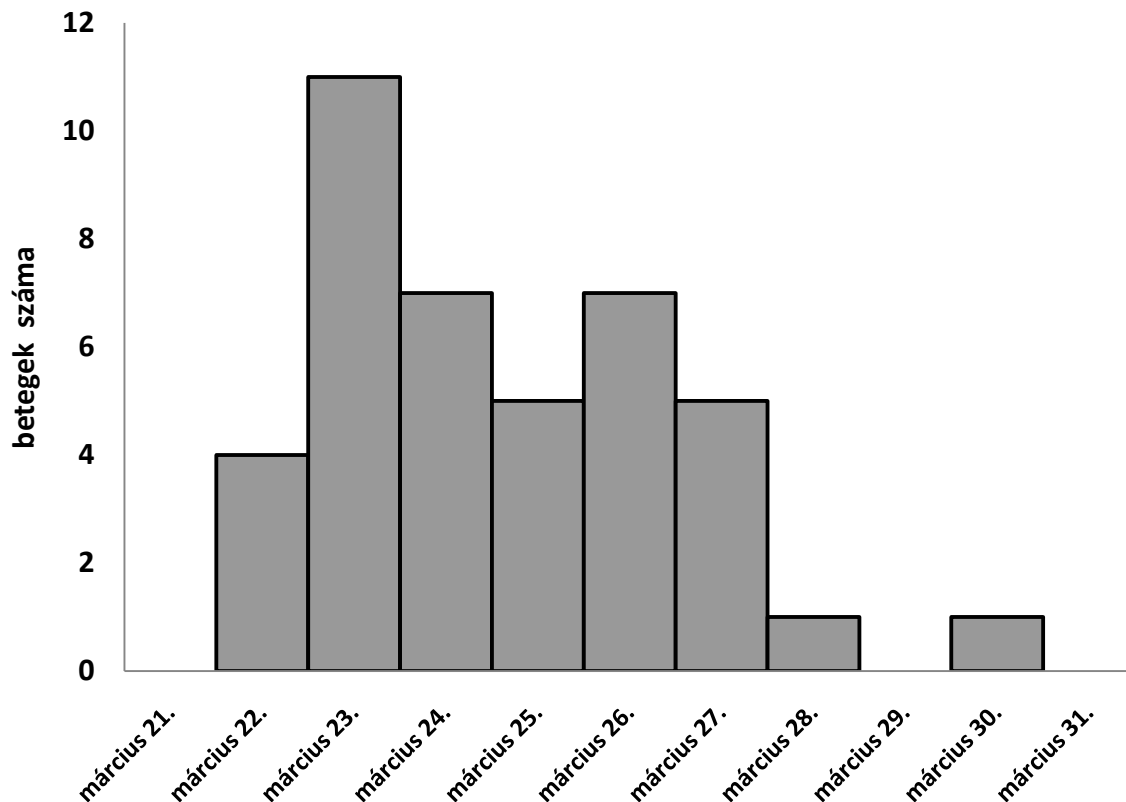
**A fertődi** (Győr-Moson-Sopron) óvoda-bölcsőde azonos főzőkonyha által ellátott, három településen lévő négy telephelyére és a fertődi iskolába járó, illetve ott dolgozó 544 személy (étkezők létszáma 316 fő) közül **március 22-30.** között **41 személy**nél (32 óvodás, 8 iskolás, egy dolgozó) jelentkezett hasmenés, láz/hőemelkedés, hányinger/hányás. Az első négy gyermeknél március 22-én késő este illetve éjjel kezdődtek a tünetek. Kórházi ápolásra 5 óvodás és egy általános iskolás gyermek szorult.

10 óvodás és egy általános iskolás gyermeknél – 6 esetben kórház, 5 esetben házi orvos által küldött székletmintával – végeztek diagnosztikus székletvizsgálatot, 9 óvodás és egy általános iskolás mintájából 1b fág-típusú **Salmonella enteritidis**-t mutattak ki (további egy fő negatív).

Négy tünetmentes konyhai dolgozó közül kettő székletében **S.Enteritidist** azonosítottak (a további 2 fő negatív). A járványügyi információk alapján a **járvány terjesztésével a március 22-én ebédre tálalt burgonyafőzeléket és a sült csirkét gyanúsítják**, ugyanis minden beteg evett legalább az egyikből. **A statisztikai elemzés alapján a március 22-én közösségi étkezésben résztvevőknek 9,2-szer nagyobb volt a relatív kockázata a megbetegedésre, mint annak, aki azon a napon nem volt a gyermekközösségben (RK= 9,2, megbízhatósági határok: 1,2 – 65,5).**

A járvány felderítését nehezítette, hogy a megbetegedések halmozott előfordulását sem az ügyeletes orvos (március 24-én a betegek közül ügyeletben ellátottak száma 6 fő), sem a kórház gyermekosztálya (kórházi ápolott 6 fő) nem jelentette. A gyermekekkel a szülők az ügyeleten kívül 8 háziorvosnál/házi gyermekorvosnál jelentkeztek. A járványra akkor derült fény, mikor az egyik beteg gyermek háziorvosa **S.Enteritidis** eredménnyel kapta kézhez a beteg laboratóriumi leletét.

#### Fertődi salmonellosis járvány a megbetegedések napja szerint, 2012. március (N = 41)



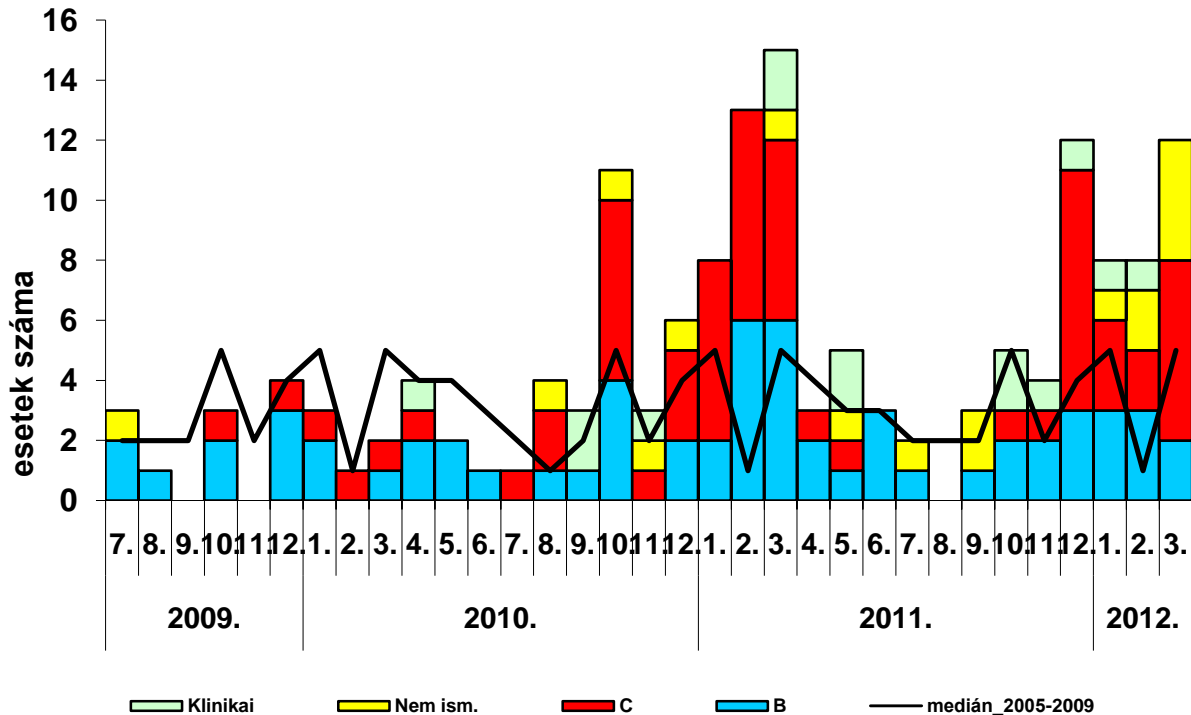
Kevesebb **fertőzések eredetű heveny májgyulladásra** vonatkozó bejelentés érkezett, mint az előző négy hónapban, illetve a 2006-2010. évek márciusát jellemző középérték. Az év eleje óta regisztrált esetek száma harmadával haladta meg az előző év első negyedében regisztrált esetszámot. Hat eset kivételével már tisztázódott a megbetegedések etiológiája (**HAV** – 5, **HBV** – 4, **HCV** – 5, **HEV** – 2).

**A légúti fertőző betegségek** körében mérsékelten csökkent a **scarlatina** és a **varicella** bejelentések száma az előző havihoz képest, mindkét betegség járványügyi helyzete kedvezően alakult. A védőoltással megelőzhető fertőző betegségek csoportjában egy **morbilliról** érkezett jelentés, a 28 éves, a betegség ellen nem oltott férfi februárban kezdődött tüneteit megelőzően Ukrajnában járt, a klinikai diagnózist a mikrobiológiai vizsgálatok megerősítették. A hónap során csupán egy **pertussis** továbbá két-két **rubeola** illetve **mumpsz** megbetegedés gyanújáról érkezett jelentés.

Az **idegrendszeri fertőző betegségek** csoportjában a februárban bejelentett 26 **gennyes meningitis**-t követően márciusban 39 meningitis purulenta megbetegedést jelentettek, az esetszám lényegesen nem tért el a korábbi évek márciusát jellemző értékektől (26-37 beteg). A márciusban regisztrált megbetegedések háromnegyedében már ismert az etiológia (**S.pneumoniae** – 5, **egyéb Streptococcus** – 5, **N.meningitidis** – 8, **H.influenzae** – 1, **egyéb baktérium** – 3). A járványos agyhártyagyulladással bejelentett megbetegedéseket tekintve a **C szerocsoportú N.meningitidis dominanciája** 2011 decembere után 2012 márciusában újra észlelhető volt (B szerocsoport – 2, C szerocsoport – 6, ismeretlen szerocsoport – 4 eset).

A hónap során öt **serosus meningitis** került a nyilvántartásba, a jelentés írásáig egy betegnél tisztázódott az etiológia (**enterovírus**). A 11 **encephalitis infectiosa** megbetegedés közül egy Somogy megyei betegnél igazolták és négy Vas megyei betegnél – járvánnyal (2011. szeptember-október) való kapcsolatuk miatt – valószínűsítették a **kullancs-encephalitis-vírus** kóroki szerepét.

**Meningitis epidemica esetek szerocsoport szerint havonta, 2009-2012.  
(2012. április 18.)**



Márciusban a februárban regisztráltak a felére csökkent a **Lyme-kór** megbetegedések száma, az esetszám nem tért el a 2006-2010. évek azonos időszakát jellemző medián értékétől. A megbetegedések többsége 2012. január-március közötti időszakában, 11 területen fordult elő.

Márciusban **három ornithosis** megbetegedésről érkezett jelentés. Két esetben (Bács-Kiskun illetve Nógrád megye) a mikrobiológiai vizsgálat már igazolta a februárban kezdődött tünetek megjelenésében a **C.psittaci** kóroki szerepét.

NEMZETI ERŐFORRÁS MINISZTERIUM  
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF NATIONAL RESOURCES  
OF HUNGARY

**A tárgyhónapban rögzített fertőző megbetegedések Magyarországon (+)**  
**Cases of notified communicable diseases recorded current month in Hungary (+)**

2012.Március hó

March 2012.

Betegség Disease	Március			Január 1. - Március 31.		
	2012.	2011.	Medián 2006-2010	2012.	2011.	Medián 2006-2010
Typhus abdominalis	-	-	-	-	-	-
Paratyphus	-	-	-	-	-	-
Botulizmus	-	-	°	-	-	°
Salmonellosis	163	192	247	724	779	840
Dysenteria	1	3	5	8	13	15
Dyspepsia coli	2	1	2	6	6	9
Egyéb E.coli enteritis	4	5	3	8	26	10
Campylobacteriosis	290	# 367	328	# 1077	# 1102	1006
Yersiniosis	5	9	6	25	28	18
Enteritis infectiosa	3338	# 5188	3867	# 11013	# 14094	10980
Hepatitis infectiosa	22	24	30	99	# 75	93
AIDS	2	5	2	3	10	6
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	2	-	1	6	-	2
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	1	-	2	1	-	6
Scarlatina	362	425	453	1207	1086	1505
Morbilli	1	-	-	# 6	-	2
Rubeola	2	-	2	3	2	4
Parotitis epidemica	2	5	10	9	11	26
Varicella	4268	6596	6325	# 13856	15870	16901
Mononucleosis inf.	87	94	91	272	281	287
Legionellosis	7	2	1	12	8	5
Meningitis purulenta	39	37	26	# 101	82	72
Meningitis serosa	5	5	4	12	20	14
Encephalitis infectiosa	11	5	8	19	# 20	24
Creutzfeldt-J. betegség	6	-	4	10	7	7
Lyme-kór	15	23	15	98	82	61
Listeriosis	1	2	-	2	3	1
Brucellosis	-	-	-	-	-	-
Leptospirosis	-	-	2	2	1	5
Ornithosis	3	-	2	9	1	4
Q-láz	2	3	1	14	17	4
Tularemia	1	-	1	7	12	6
Tetanus	-	-	1	1	1	1
Vírusos haemorrh. láz	-	# 4	-	* 1	# 8	3
Malária	-	-	1	-	* 1	3
Toxoplasmosis	12	13	8	26	43	32

(+) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

(\*) Importált esetek - Imported cases

(#) Importált esetekkel együtt - Reported cases included both indigenous and imported cases

(°) Nincs adat - No data available

NEMZETI ERŐFORRÁS MINISZTERIUM  
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF NATIONAL RESOURCES  
OF HUNGARY

**A tárgyhónapban rögzített fertőző megbetegedések Magyarországon (+)**  
**Cases of notified communicable diseases recorded current month in Hungary (+)**

2011. Október - 2012. Március

Oktober 2011 - March 2012

Betegség Disease	Október October	November November	December December	Január January	Február February	Március March
Typhus abdominalis	-	-	-	-	-	-
Paratyphus	-	-	* 1	-	-	-
Botulizmus	-	-	-	-	-	-
Salmonellosis	# 651	521	293	308	253	163
Dysenteria	# 7	# 2	-	6	1	1
Dyspepsia coli	1	-	-	2	2	2
Egyéb E.coli enteritis	1	4	-	2	2	4
Campylobacteriosis	460	463	411	# 398	389	290
Yersiniosis	7	6	# 7	11	9	5
Enteritis infectiosa	# 2692	# 3135	# 2897	# 3949	3726	3338
Hepatitis infectiosa	# 26	32	36	39	38	22
AIDS	-	4	3	1	-	2
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	-	-	4	-	2
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	3	1	-	-	-	1
Scarlatina	191	292	462	406	439	362
Morbilli	-	-	-	# 5	-	1
Rubeola	-	1	* 1	-	1	2
Parotitis epidemica	1	3	2	3	4	2
Varicella	987	2199	3394	5183	# 4405	4268
Mononucleosis inf.	105	104	78	89	96	87
Legionellosis	3	5	-	4	1	7
Meningitis purulenta	17	23	14	# 36	26	39
Meningitis serosa	4	10	6	4	3	5
Encephalitis infectiosa	6	13	5	6	2	11
Creutzfeldt-J. betegség	4	3	5	2	2	6
Lyme-kór	92	102	46	55	28	15
Listeriosis	-	1	-	1	-	1
Brucellosis	-	-	-	-	-	-
Leptospirosis	-	4	1	2	-	-
Ornithosis	1	3	# 3	3	3	3
Q-láz	6	4	3	6	6	2
Tularemia	-	2	2	1	5	1
Tetanus	1	-	-	-	1	-
Vírusos haemorrh. láz	-	# 3	-	-	* 1	-
Malária	* 1	-	* 1	-	-	-
Toxoplasmosis	8	7	9	10	4	12

(+) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

(\*) Importált esetek - Imported cases

(#) Importált esetekkel együtt - Reported cases included both indigenous and imported cases

(°) Nincs adat - No data available

A tárgy hónapban rögzített fertőző megbetegedések Magyarországon (+)  
Cases of notified communicable diseases recorded current month in Hungary (+)

2012. Március hó

March 2012.

Terrület	Salmonel- losis	Dysenteria	Campylo- bacteriosis	Enteritis infectiosa	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Parotitis epidemica	Rubeola	Varicella	Mononucl. infectiosa
Budapest	30	-	43	481	6	83	-	1	695	10
Baranya	7	-	25	66	-	18	1	-	123	4
Bács-Kiskun	4	-	10	264	3	8	-	-	269	6
Békés	3	-	9	123	-	4	-	-	18	-
Borsod-Abaúj-Zemplén	8	-	9	191	2	17	-	-	299	5
Csongrád	14	-	31	233	-	7	-	-	142	13
Fejér	12	1	14	253	-	22	-	-	362	3
Győr-Moson-Sopron	9	-	17	116	-	59	-	-	297	9
Hajdú-Bihar	8	-	21	153	-	22	-	-	242	3
Heves	-	-	7	164	1	4	-	-	211	4
Jász-Nagykun-Szolnok	8	-	18	129	1	9	1	-	71	1
Komárom-Esztergom	4	-	6	132	1	7	-	-	150	1
Nógrád	6	-	6	118	1	3	-	-	176	2
Pest	23	-	26	208	5	58	-	-	410	7
Somogy	4	-	7	187	-	2	-	-	192	7
Szabolcs-Sz.-Bereg	6	-	6	96	-	-	-	-	85	1
Tolna	6	-	8	110	-	3	-	-	9	-
Vas	4	-	9	89	-	11	-	-	210	6
Veszprém	6	-	17	160	-	17	-	1	220	4
Zala	1	-	1	65	2	8	-	-	87	1
Összesen	163	1	290	3338	22	362	2	2	4268	87
2011. Március	192	3	#367	#5188	24	425	5	-	6596	94
Medián 2006-2010	247	5	328	3867	30	453	10	2	6325	91

(+ ) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

(\*) Nincs adat - No data available

A tárgy hónapban rögzített fertőző megbetegedések Magyarországon (+)  
Cases of notified communicable diseases recorded current month in Hungary (+)

2012. Március hó

March 2012.

Térség	Legionel- losis	Meningitis purulenta	Meningitis serosa	Enceph. infectiosa	Lyme-kór	Listeriosis	Leptospirosis	Ornithosis	Tularemia	Toxoplasmosis
Budapest	5	10	-	1	-	-	-	1	-	1
Baranya	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bács-Kiskun	-	1	1	-	1	1	-	1	-	4
Békés	-	-	1	1	1	-	-	-	-	2
Borsod-Abaúj-Zemplén	-	5	-	3	1	-	-	-	-	-
Csongrád	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Féjér	1	1	1	-	2	-	-	-	-	-
Győr-Moson-Sopron	-	2	1	-	3	-	-	-	1	-
Hajdú-Bihar	-	3	-	-	-	-	-	-	-	2
Heves	-	1	-	-	1	-	-	-	-	1
Jász-Nagykun-Szolnok	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Komárom-Esztergom	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-
Nógrád	-	3	1	-	1	-	-	1	-	-
Pest	-	5	-	-	-	-	-	-	-	1
Somogy	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
Szabolcs-Sz.-Bereg	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Tolna	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Vas	1	2	-	4	1	-	-	-	-	-
Veszprém	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zala	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Összesen	7	39	5	11	15	1	-	3	1	12
2011. Március	2	37	5	5	23	2	-	-	-	13
Medián 2006-2010	1	26	4	8	15	-	-	2	2	8

(+\*) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

(\*) Nincs adat - No data available

## SZERKESZTŐSÉGI KÖZLEMÉNY

### A JÁRVÁNYÜGYI TEVÉKENYSÉGET ÉRINTŐ JOGSZABÁLYOK VÁLTOZÁSA

A járványügyi jogszabályok közelmúltban bekövetkezett változását követően a szakemberek igen sok kérdést továbbítottak az OEK Járványügyi osztályára. Az alábbiakban **informális tájékoztatást ad a szerkesztőség a leggyakoribb kérdések kezelésére**. Ez azonban nem pótolja a hivatalos tájékoztatást, melynek az egészségügyi szolgáltatókig kell eljutnia.

**Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény** 2012. január 1-jén hatályba lépett módosításai (Magyar Közlöny 2011. évi 151. szám, 37 637 – 37 643 oldal, és 1. sz. melléklete – 37 687 oldal) törvényi szinten alapozták meg a járványügyi felügyelet alá vont, bejelentésre kötelezett fertőző betegségek körét, továbbá a klinikai és laboratóriumi surveillance működéséhez szükséges, egészségügyi szolgáltatók által teljesítendő adatszolgáltatást.

**A törvénymódosítás értelmezésünk szerint „felülírja” az éppen hatályos**, de a törvénnyel nem harmonizáló 63/1997. (XII.21.) NM **rendelet kérdéses részét**, így azok a fertőző betegségek/tünetegyüttesek, melyek kikerültek a törvény mellékletéből, már nem tekinthetők bejelentendő fertőző betegségeknek. A változás lényege egyrészt, hogy néhány tünetegyüttes/betegség kikerült a felügyelet alól (enteritis infectiosa, mononucleosis infectiosa, néhány STD stb.), mások felkerültek a listára (pl.nyugat-nílusi láz, újonnan diagnosztizált HBV-, HCV-fertőzés). További változás, hogy törvényi alapokra helyeződött a mikrobiológiai vizsgálatok információinak gyűjtése, ezzel egyértelművé téve a mikrobiológiai laboratóriumok népegészségügyi hatóság felé történő jelentési kötelezettségét.

A jelenlegi helyzet azonban jogilag nem egyértelmű, mert a megváltozott betegséglista a törvényben ugyan kihirdetésre került, de **még nem jelent meg a fertőző betegségek jelentésének rendjéről szóló új rendelet**, így a 63/1997. (XII.21.) NM rendelet egy másik betegséglistával még hatályban van.

Kihirdetésre került ugyanakkor **a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet** módosítása (Magyar Közlöny 2012. évi 39. szám, 7053-7263. oldal), mely szintén elrendeli a módosított

betegséglista szerinti fertőzőbeteg-jelentést és tartalmazza a már módosított egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló törvény 1. sz. mellékletében szereplő betegségek/fertőzések előfordulása esetén szükséges járványügyi intézkedéseket.

Addig is, míg megjelenik a fertőző betegségek jelentéséről szóló új rendelet (a régi szövege szinte teljes egészében átdolgozásra került, ezért új számozást kap), **meg kell kezdeni az eddig hatályba lépett módosítások gyakorlati megvalósítását.**

✓ Ez azt jelenti, hogy elsőként **tájékoztatni kell a bejelentésre kötelezetteket a jelentendő betegségek/fertőzések módosított listájáról.**

- Várhatóan az enteritis infectiosa jelentési kötelezettség megszűnése könnyen megértésre talál, szakmai indokolása, hogy 1998 óta tisztázódtak a fertőző eredetű hasmenések epidemiológiai jellemzői, ezért a továbbiakban közülük csak a védőoltással megelőzhető rotavírus-gastroenteritisek egyedi felügyelete indokolt, a többi etiológiájú megbetegedésnek csak a járványos előfordulása jelentendő, így követhető a norovírus-variánsok felbukkanása, és az ételmérgezések/ételfertőzések járványos előfordulása (ahol van esély a terjedési mód bizonyítására).
- A lyssa-fertőzésre gyanús sérülés változatlanul nem a fertőzőbeteg-jelentő rendszerben bejelentendő entitás, az egyedi adatgyűjtés a Lyssa módszertani levélben (Országos Epidemiológiai Központ. Módszertani levél a veszettség-fertőzésre gyanús sérülésekkel kapcsolatos eljárásokról. Epinfo 2011; 5. különszám) foglaltak szerint folytatódik.
- A **S.pneumoniae** invazív betegség vagy annak gyanúja ezen a néven nem jelentendő, az adatgyűjtés a laboratóriumi surveillance keretében történik.
- A vírusos vérzések kettéválasztásra kerültek, mivel a Hantavírus által okozott nephropathia epidemica hazánkban endémiás fertőző betegség, a többi pedig importált, ezért a szigorúbb járványügyi szabályok nem indokoltak a hazánkban alacsony számban, de rendszeresen előforduló betegség esetén.
- A törvény hatálybalépésével bejelentendővé válik egy adott személynél először diagnosztizált krónikus HBV-, ill. HCV-fertőzés. Ennek az adatgyűjtésnek – amely az európai surveillance-nak való megfelelést szolgálja – az eljárásrendje hamarosan közzétételre kerül, addig nem kezdődik meg a részletes adatgyűjtés.

- ✓ A még meg nem jelent bejelentési rendelet elvei között megfogalmazásra került, hogy a megbetegedések bejelentése kötelező, míg **a kijelentés 2012-től csak halállal végződött, vagy tartós szervi elváltozással illetve szövődménnyel gyógyult esetben elvárás.**
- ✓ Addig, **míg az ÁNTSZ jelenleg még fejlesztés alatt álló Országos Szakmai Információs Rendszerének (OSZIR) fertőzőbeteg-jelentő alrendszere meg nem kezdi élesüzemi működését**, tehát az EFRIR fertőzőbeteg-jelentő rendszere működik, **addig a be- és kijelentéseket papíralapon kell megtenni.** Amint az OSZIR fertőzőbeteg-jelentő rendszere (várhatóan a mikrobiológiai alrendszerrel egyidőben) működni kezd, attól az időponttól lesz lehetőség a be-és kijelentések elektronikus úton történő megtételére. (Az egyeztetések zajlanak a háziorvosi, szakrendelői, kórházi és laboratóriumi szoftverek szolgáltatóival arról, hogy milyen feltételekkel lehet elektronikus jelentést küldeni az OSZIR adatbázisba.)
- ✓ A rendelet módosításával **nagymértékben egyszerűsödik** a szexuális úton terjedő fertőzéseket diagnosztizáló orvosok feladata. Egyrészt a jelentendő fertőzések/betegségek közül esetdefiníció hiányában kikerült az urethritis - cervicitis nongonorrhoeica acuta, a herpes simplex genitalis és a condyloma acuminatum, másrészt az elektronikus eset-alapú jelentő rendszer bevezetésével az orvos a diagnózis felállítását követő 24 órán belül köteles esetenként elektronikusan jelentést tenni, azaz nem kell külön havi és éves jelentést tennie. Arra sincs szükség, hogy több helyre küldje meg jelentését az orvos, hiszen az OSZIR-ban a bejelentett esetekre „rálát” az OEK, valamint a kormányhivatal kistérségi intézete és megyei népegészségügyi szerve is. **Az egyedi jelentés bevezetésével az STD-k besorolódnak a többi fertőző betegség közé, és megjelennek a heti, illetve havi táblákban, így a szakma felelősei gyorsabban értesülnek az esetekről.** Az esetalapú jelentés legfontosabb előnye, hogy lehetőséget ad a kockázati tényezőkre vonatkozó adatok gyűjtésére és elemzésére is (amit az aggregált adatgyűjtés nem tesz lehetővé), így a fertőzések hazai sajátosságaira lehet majd alapozni a megelőző intézkedéseket. Az aggregált jelentésről az egyedi jelentésre való áttérés várhatóan 2013. január 1-én történik meg, ezen időpont után csak egyedileg bejelentett STD eset fogadható el, akár az OSZIR rendszerén keresztül, akár papír-alapon.

- ✓ Megváltozik a HIV-fertőzés és az AIDS-megbetegedés jelentési módja is, ill. még több **változó/ szempont kerül bevezetésre, melyek** informatívak lesznek arra nézve, hogy milyen az újonnan diagnosztizált HIV-pozitív személyek immunstátusza, rendelkeznek-e az életkilátásukat csökkentő más fertőzésekkel is (TBC, hepatitis B, hepatitis C coinfekció), így ezeknek az adatoknak a birtokában pontosabb képünk lesz a betegség hazai járványügyi helyzetéről, és emellett tovább bővíthetjük az uniós szinten jelentett adatok körét. A HIV/AIDS-esetek elektronikus bejelentése a módosított változók alapján 2013. január 1-től lehetséges az OSZIR HIV/STD alrendszerén keresztül.
- ✓ A **18/1998. (VI.3.) NM rendelet módosítása** fogalommagyarázatokkal egészült ki, melyek segítik az egységes értelmezést.
- ✓ A 18/1998. (VI.3.) NM rendelet 1. sz. melléklete csupán az esetdefiníciókat és a járványügyi intézkedéseket tartalmazza, a korábbi szerkezetnek megfelelő információk egy-egy betegségről egy ún. **normatív utasításban** kerülnek majd megfogalmazásra.
- ✓ A 18/1998. (VI.3.) NM rendelet 1. sz. mellékletében szereplő betegségekkel kapcsolatos járványügyi intézkedések áttekintésénél a jogalkotót az vezette, hogy **minél kevesebb járványügyi érdekből végzett szűrővizsgálatra kerüljön sor a jövőben**. Ez azt eredményezte, hogy több betegség esetében kevesebb a betegre illetve környezetére háruló vizsgálati kötelezettség (felszabadítás, szűrés, soron kívüli alkalmassági vizsgálat).
- ✓ A rendeletbe beillesztett fogalommagyarázat alapján a **klinikai** mikrobiológiai diagnosztikus vizsgálatot a beteg gyógyításának érdekében, a **járványügyi érdekből végzett mikrobiológiai vizsgálatot populációs érdekből kell végezni. Ha egy betegség tekintetében mindkettő kötelező**, akkor ahhoz, hogy optimalizálni lehessen a laboratóriumi vizsgálatok költségét, egy **eljárési rendet** kell kidolgozni.

**TÁJÉKOZTATÁS SZAKMAI RENDEZVÉNYRŐL****A Magyar Zoonózis Társaság  
RUDNAI – KEMENES TUDOMÁNYOS ÜLÉSE****ONKOGEN VÍRUSOK A HUMÁN- ÉS AZ ÁLLATPOPULÁCIÓKBAN,  
CARCINOGEN ANYAGOK AZ ÉLELMISZERLÁNCBAN****Ideje: 2012. május 22. (kedd) 9.00 óra (regisztráció 8.30-tól)****Helye: OTH „Fodor József” terem (Budapest, IX., Nagyvárad tér 2.)****P R O G R A M****ONKOGEN VÍRUSOK A HUMÁN- ÉS AZ ÁLLATPOPULÁCIÓKBAN****Üléseelnökök:** Prof. dr. Tuboly Sándor, dr. Melles Márta**9.00-9.05      Megnyitó****9.05-9.30      Onkogen vírusok a humán- és állatpopulációkban**  
Dr. Berencsi György, Dr. Csire Márta, Dr. Minárovits János,  
Dr. Takács Mária (*Országos Epidemiológiai Központ*)**9.30-10.00    HPV típusok előfordulása Magyarországon, a daganatos  
transzformációk kialakulása**  
Prof. dr. Szentirmay Zoltán (*Országos Onkológiai Intézet*)**10.00-10.20    Daganatok a társállatokban (diagnosztika, terápia)**  
Dr. Vajdovics Péter (*SZIE Állatorvos-tudományi kar*)**10.20-10.40    Lymphoproliferatív herpeszvírusok elleni védekezés  
tapasztalatai (Marek-betegség)**  
Dr. Drén Csaba (*MTA Agrártudományi Kutatóközpont  
Állatorvos-tudományi Intézet*)**10.40-11.00    Epstein-Barr vírus emberben és állatokban  
(Lymphomákkal szembeni új típusú vakcinák fejlesztése)**  
Dr. Szatmáry Zsuzsa és mtsai (*GalenoBio Kft.*)**Hozzászólás, vita****11.30-12.00    Kávészünet**

**CARCINOGEN ANYAGOK AZ ÉLELMISZERLÁNCBAN**

**Üléselnökök:** Dr. Szabó Enikő, Dr. Hajtós István

- 12.00-12.20 **Carcinogen vegyi anyagok az élelmiszerláncban**  
Dr. Szeitzné Dr. Szabó Mária (*MÉBIH Élelmiszerbiztonsági  
Kockázatértékelési Igazgatóság*)
- 12.40-12.50 **Az élelmiszerlánc biztonságának fogyasztói megítélése**  
Dr. Kasza Gyula, Dr Bódi Barbara  
(*Convinus Egyetem Élelmiszer-tudományi Kar*)

**Hozzászólás, vita**

**13.00 A Magyar Zoonózis Társaság közgyűlése**  
(határozatképtelenség esetén 13.15-kor)

**Napirend:** **Elnökségi beszámoló**  
**Számvizsgáló Bizottság jelentése**  
**Vezetőségválasztás**  
**Egyebek**

## A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2012. április 16-22.** közötti időszakban, **hat munkanapon** bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

A bejelentett **enterális fertőző betegségek** közül mind a bakteriális, mind a virális megbetegedések száma a másfélszeresére nőtt az előző, négy munkanapos héten regisztrálthoz képest. Ennek háttérében valószínűleg a két elemzett hét munkanapjainak eltérő száma áll. Az év első 16 hetében az egyes megbetegedésekre vonatkozó összesített adatokat összehasonlítva a 2006-2010. évek azonos időszakára számított középértékkel, megállapítható, hogy a **salmonellosisok** száma csökkent (15%-kal), a **campylobacteriosisoké** kismértékben emelkedett, míg az **enteritis infectiosa** megbetegedések száma megfelel a medián értékének.

A jelentés írásáig az ismert etiológiájú enteritis infectiosa megbetegedések (389 eset) több mint felében **rotavírus**, 22%-ában **Clostridium difficile**, 18%-ában **calicivírus** volt a kórokozó. Hat megbetegedést **adenovírus** okozott, egy beteg esetében **Giardia lamblia** állt a tünetek háttérben.

A héten hat új **közösségi gastroenteritis járvány** került a nyilvántartásba. A járványok ismert jellemzőit az összefoglaló táblázat tartalmazza.

Megye	Előfordulás helye	Exponáltak száma	Betegek száma	Kórházban ápoltak száma	Mikrobiológiai vizsgálati eredmény
Bács-K.	középiskola	194	54	1	S.Enteritidis
Borsod-A.-Z.	kórház	38	11	11	calicivírus
Fejér	szoc. otthon	190	28	0	folyamatban
Vas	idősothon	151 (106 gondozott +45 dolgozó)	30 (27 gondozott +3 dolgozó)	0	calicivírus
Veszprém	idősothon	164	11	0	rotavírus
Budapest	munkahely	90	6	0	negatív

**Bács-Kiskun** megyében, egy szakközépiskolai kollégium diákjai körében alakult ki április 12-i kezdettel 54 fő megbetegedésével járó enterális járvány. Tünetek: hányás, hasmenés, láz. A betegek valamennyien a kollégium tálalókonyháján étkeztek. A laboratóriumi vizsgálat **S. Enteritidis** fertőzést igazolt. A főzőkonyha által ellátott más intézményekben a fogyasztók ill. az ételhordós étkezők között nem voltak megbetegedések.

Az NSzSz munkatársai által végzett epidemiológiai (kohorsz) vizsgálat alapján a fertőzés terjesztésével az előző nap, április 11-én vacsorára fogyasztott ételt – „kecskeméti aprópecsenye csőtésztával” – gyanúsították, mikrobiológiai vizsgálata azonban negatív eredménnyel zárult. Az ételmezőgazdasági hatóság a főzőkonyha higiénés állapotát megfelelőnek ítélte, az ott fellelt ételmintákból kórokozó nem tenyésztett ki. A tálalókonyhán vett ételminták mikrobiológiai vizsgálata szennyezettséget mutatott, több fakultatív patogént is izoláltak. A vacsorára kiadott krumplipüréből **S.Enteritidis** tenyésztett ki. A törzs fágtípus-meghatározása folyamatban van.

A 16. héten 18 akut **vírushepatitist** regisztráltak. A laboratóriumi vizsgálatok négy betegnél **HEV**-, három-három esetben **HAV**- ill. **HCV**-fertőzést igazoltak, egy megbetegedés hátterében **HBV**-fertőzés állt. Hat megbetegedés etiológiája még tisztázatlan.

A **légtúti fertőző betegségek** járványügyi helyzete jónak mondható, az év első 16 hetében regisztrált megbetegedések száma – **scarlatina** esetében 17%-kal, **varicella** vonatkozásában 20%-kal – kevesebb, mint az ezen időszakra számított ötéves középérték. A védőoltással megelőzhető fertőző betegségek közül egy 33 éves nőbeteg igazolt **rubeola** megbetegedését, és két **parotitis epidemica**-gyanút jelentettek be. Ez utóbbi megbetegedések igazolására szolgáló laboratóriumi vizsgálatok folyamatban vannak.

Az **idegrendszeri fertőző betegségek** közül a héten 13 **gennyes meningitis**-t jelentettek, a laboratóriumi vizsgálat négy betegnél **Neisseria meningitidis** kóroki szerepét igazolta – közülük kettő **C szerocsoportú** –, két betegnél **Streptococcus pneumoniae**, egynél **Streptococcus agalactiae** etiológiát igazoltak, míg egy esetben **E.coli O89** volt a kórokozó.

Egy Közép-Afrikából, két és fél hónapos út után hazaérkezett 27 éves férfibeteg **maláriában** hunyt el.

NEMZETI ERŐFORRÁS MINISZTERIUM  
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF NATIONAL RESOURCES  
OF HUNGARY

**A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)**  
**Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)**

16/2012. sz. heti jelentés (weekly report)

(2012.04.16 - 2012.04.22.)

Betegség Disease	16. hét (week)			1 - 16. hét (week)		
	2012.04.16- 2012.04.22.	2011.04.18- 2011.04.24.	Medián 2006-2010	2012.	2011.	Medián 2006-2010
Typhus abdominalis	-	-	-	-	-	-
Paratyphus	-	-	-	-	-	-
Botulizmus	-	-	°	-	-	°
Salmonellosis	83	73	59	836	906	981
Dysenteria	-	1	1	7	14	18
Dyspepsia coli	-	-	-	6	7	9
Egyéb E.coli enteritis	-	1	-	10	27	12
Campylobacteriosis	120	78	61	# 1241	# 1248	1109
Yersiniosis	3	1	-	27	31	18
Enteritis infectiosa	1121	1033	993	#13631	# 17418	13410
Hepatitis infectiosa	18	6	5	136	# 104	111
AIDS	3	2	-	8	14	7
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	-	-	8	-	3
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	-	1	-	1	1	6
Scarlatina	109	98	100	1447	1367	1740
Morbilli	-	-	-	# 8	-	2
Rubeola	1	1	-	5	3	6
Parotitis epidemica	2	2	2	16	23	38
Varicella	1168	980	1460	# 16717	19891	20794
Mononucleosis inf.	16	25	24	319	350	334
Legionellosis	-	-	-	14	9	8
Meningitis purulenta	# 13	10	5	# 132	110	91
Meningitis serosa	3	-	1	18	20	18
Encephalitis infectiosa	2	1	2	23	24	25
Creutzfeldt-J. betegség	-	-	-	12	9	9
Lyme-kór	3	5	3	109	100	67
Listeriosis	-	-	-	3	3	2
Brucellosis	-	-	-	-	-	-
Leptospirosis	-	-	-	4	1	6
Ornithosis	1	-	-	10	2	5
Q-láz	-	-	1	17	17	7
Tularemia	-	-	-	8	14	8
Tetanus	1	-	-	2	1	1
Vírusos haemorrh. láz	-	-	-	* 1	8	3
Malária	1	-	-	1	# 2	3
Toxoplasmosis	4	2	2	31	# 54	38

(+) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

(\*) Importált esetek - Imported cases

(#) Importált esetekkel együtt - Reported cases included both indigenous and imported cases

(°) Nincs adat - No data available

A statisztika készítés ideje: 2012.04.24.

NEMZETI ERŐFORRÁS MINISZTERIUM  
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF NATIONAL RESOURCES  
OF HUNGARY

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)  
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

16/2012. sz. heti jelentés (weekly report)

(2012.04.16.-2012.04.22.)

Terület Territory	Salmonel- losis	Dysenteria	Campylo- bacteriosis	Enteritis infectiosa	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Mononuci. infectiosa	Meningitis purulenta	Lyme- kór
Budapest	13	-	25	145	8	25	180	8	#3	-
Baranya	6	-	16	16	-	6	27	-	-	-
Bács-Kiskun	2	-	4	76	-	3	90	-	1	-
Békés	5	-	5	44	1	-	15	-	-	-
Borsod-A.-Z.	-	-	7	130	2	2	134	2	1	-
Csongrád	3	-	9	84	1	2	39	-	1	-
Fejér	9	-	5	92	1	26	79	-	-	2
Győr-M.-S.	17	-	7	34	1	7	76	-	-	-
Hajdú-Bihar	5	-	4	38	2	2	41	-	1	-
Heves	-	-	1	17	-	2	76	-	1	-
Jász-N.-Sz.	-	-	1	25	1	1	27	1	1	-
Komárom-E.	2	-	1	31	-	2	23	-	-	-
Nógrád	-	-	2	26	-	2	20	-	-	-
Pest	9	-	9	100	-	11	107	1	3	-
Somogy	2	-	5	60	-	2	38	-	-	-
Szabolcs-Sz.-B.	4	-	3	48	-	6	67	-	1	-
Tolna	2	-	2	16	-	1	13	-	-	-
Vas	3	-	7	57	-	2	43	1	-	-
Veszprém	-	-	4	55	1	3	52	3	-	1
Zala	1	-	3	27	-	4	21	-	-	-
<b>Összesen (total)</b>	<b>83</b>	-	<b>120</b>	<b>1121</b>	<b>18</b>	<b>109</b>	<b>1168</b>	<b>16</b>	<b>#13</b>	<b>3</b>
<b>Előző hét (previous week)</b>	56	-	72	635	6	43	728	17	13	4

(+) Előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

A statisztika készítés ideje: 2012.04.24.

Az Epidemiológiai Információs Hetilap (**Epinfo**)  
**Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.**

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

*A kiadványt Intézetünk a Centers for Disease Control and Prevention-nal együttműködve, a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat révén indíthatta el 1994-ben.*

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: [www.oek.hu](http://www.oek.hu); [www.epidemiologia.hu](http://www.epidemiologia.hu); [www.jarvany.hu](http://www.jarvany.hu);  
[www.antsz.hu/oek](http://www.antsz.hu/oek)

az ÁNTSZ dolgozóinak belső hálózatról: <http://oek>

Elektronikus Epinfo-hírlevélre történő feliratkozás: [epiujsg@oek.antsz.hu](mailto:epiujsg@oek.antsz.hu)

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

**Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.**

**Telefon: 476-1153, 476-1194**

**Telefax: 476-1223**

**E-mail: [epiujsg@oek.antsz.hu](mailto:epiujsg@oek.antsz.hu)**

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Epinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Epinfo. Epinfo 2003; 1:1-2.)

**Megbízott országos tisztifőorvos:**  
**Dr.Paller Judit**

**Epinfo szerkesztősége**

**Alapító főszerkesztő:** Dr.Straub Ilona

**Főszerkesztő:** Dr.Melles Márta

**Főszerkesztő helyettes:** Dr.Csohán Ágnes

**Olvasószerkesztő:** Dr.Krisztalovics Katalin

**Szerkesztő:** Dr.Böröcz Karolina

**Technikai szerkesztő:**

Kissné Sponga Zsuzsanna

**ÁNTSZ OTH Kommunikációs főosztály Nyomda**

**Csoportvezető:** Novák Anikó

ISSN 2061-0947 (Nyomtatott)

ISSN 2061-0955 (Online)